

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1612-P/2016
Érkezett:	2016 SZEPT 22.
Példány:	2
Melléklet:	2x2+18 db
Kezelőiroda:	

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 16.	
FŐLAJSTROMSZÁM	KEZDŐIRATON:
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2016 AUG 04.
PÉLDÁNY:	2 IV:
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FŐLAJSTROMSZÁM	UTÓIRATON:

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [redacted] meghatalmazott jogi képviselőnk, a [redacted] útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Pfv.IV.20.121/2016/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel az alaptörvény-ellenes, sérti az Alaptörvény IX. cikkének (1) bekezdésében biztosított véleménynyilvánítási szabadságunkat, valamint a minket megillető, a IX. cikk (2) bekezdésében garantált sajtószabadságot.

I.

Indítványunkban mindenekelőtt az indítványozói jogosultságunkat kell alátámasztanunk.

1. Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-a alapján terjesztjük elő, amely szerint alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

- a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és
- b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

1.1. Az egyedi ügyben érintett szervezet vagyunk. Az alkotmányjogi panaszunkkal támadott ítélet olyan ügyben született, amelyben alperesként szerepeltünk. A per bennünket marasztaló jogerős ítélettel zárult. Ennél fogva alapjogsérelmünk személyes és közvetlen, tényleges és aktuális érintettségünk folytán következett be.

1.2. A támadott ítélet az ügy érdekében hozott döntés. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság – a felperesek keresetének helyt adó másodfokú ítélettel egyetértve – azt állapította meg, hogy jogsértést követtünk el. Az ítélet eltiltott bennünket a további jogsértéstől, elégtétel adására

kötelezett bennünket. Az ítélet továbbá bennünket kötelezett a per költségeinek, illetve a felülvizsgálati eljárás költségeinek megfizetésére.

1.3. Az ítélet Alaptörvényben biztosított jogainkat – az indítványunk II. részében kifejtettek szerint – azáltal sérti, hogy a Kúria felülvizsgálati eljárása során nem a számunkra jogorvoslatot nyújtó 28/2014. (IX. 29.) AB határozatban rögzítetteknek megfelelően járt el. Álláspontunk szerint ezzel az ítélet az Alaptörvény IX. cikkének (1) bekezdésében biztosított véleménynyilvánítási szabadságunkat, valamint a minket megillető, a IX. cikk (2) bekezdésében garantált sajtószabadságot sérti.

1.4. Jogorvoslati lehetőségeinket kimerítettük. A jelen ügy tárgyát képező jogi probléma a rendőr képmásának nyilvánosságával összefüggésben benyújtott sikeres alkotmányjogi panaszunk nyomán bontakozott ki. Az Alkotmánybíróság 28/2014. (IX. 29.) sz. határozata megállapította, hogy a Fővárosi Ítéltábla ügyünkben hozott 2.Pf.20.656/2012/7. számú ítélete alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisítette. Az alaptörvény-ellenesnek talált ítélet kimondta, hogy hírportálunk rendőrök képmásuk védelméhez fűződő személyiségi jogát sértette meg, amikor a gyülekezési jog gyakorlása keretében megtartott politikai demonstráció biztosítását végző, szolgálatot teljesítő rendőröket egyedileg felismerhető módon ábrázoló fényképeket tett közzé. Az ítélet azon a téves indokoláson alapult, hogy a felvételek elkészítéséhez és nyilvánosságra hozatalához az érintettek hozzájárulására lett volna szükség, amely hozzájárulást az érintett rendőrök nem adtak meg, ilyen körülmények között pedig a fényképek közzétételével a rendőrök képmáshoz fűződő jogával csak akkor nem éltünk volna vissza, ha a felvételen szereplő rendőrök közszereplőnek minősültek volna. Az ügyben az alkotmányjogi panaszeljárással párhuzamosan felülvizsgálati eljárás is zajlott, melynek eredményeként a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.20.784/2013/5. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az Alkotmánybíróság 28/2014. (IX. 29.) sz. határozatának következtében a Kúria Kpkf.IV.38.031/2014/2. számú végzésével megállapította, hogy a Kúria Pfv.IV.20.784/2013/5. számú ítélete a felek közötti jogvita tekintetében joghatás kiváltására nem alkalmas, a Fővárosi Ítéltáblát pedig új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

Az új eljárásban meghozott 2.Pf.20.112/2015/4/I. számú ítéletével a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A döntést felülvizsgálati indítvánnyal támadtuk meg, melyet a Kúria Pfv.IV.20.121/2016/3. számú ítéletével bírált el. A Kúria határozatával a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, ezért további hazai jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésünkre. Az újból lefolytatott eljárás tartalmilag az előző alkotmányjogi panaszbeadvánnyal sikeresen megtámadott ítélettel megegyező következtetéssel zárult.

1.5. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A támadott ítéletet 2016. június 8-án kézbesítették részünkre, tehát az alkotmányjogi panaszunk előterjesztésére a törvényi határidőn belül kerül sor.

2. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Álláspontunk szerint alkotmányjogi panaszunk mindkét követelménynek megfelel. Az alapjogsérelmet okozó hibás jogértelmezés a bírói döntést érdemben befolyásolta, mivel a Kúria az AB döntésében tett megállapításokat felülbírálható mérlegelési szempontként kezelve a 28/2014. (IX. 29.) AB határozatból következő döntéssel kifejezetten ellentétes tartalmú ítéletet hozott.

Az egyedi ügy szempontjából releváns, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség mellett ugyanakkor az ügy önmagán messze túlmutató jelentőséggel bír, mivel a legfőbb rendesbírói fórum olyan jogértelmezését kifogásoljuk, ami kihathat más alkotmánybírói döntések végrehajtására is. Beadványunk az alkotmányjogi panasz jogintézményének egyik meghatározó kérdését érinti: annak tisztázására irányul, hogy pontosan mire kötelezi az alkotmányjogi panasz eljárásban hozott döntés az annak alapján újból eljáró rendesbírókat, ezáltal hogyan képes a jogrendszer garantálni az alapjogsérelmet szenvedett panaszos számára nyújtott jogorvoslást, végső soron az alapjogok tényleges érvényesülését. A rendesbírói fórumok, különösen is a Kúria felfogása arról, hogy számára milyen kötelezettség következik a bírósági ítéletet megsemmisítő alkotmánybírói határozatból, valamennyi sikeres alkotmányjogi panasz eljárásban hozott alkotmánybírói döntés érvényesülése, és így az alapjogvédelem ténylegessége szempontjából kulcskérdés.

Ha az Alkotmánybíróság panaszunknak helyt ad, az ítéletet megsemmisítő döntésével reparálja alapjogsérelmünket és helyreállítja az alapjogok által garantált alkotmányos jogállapotot, egyúttal tisztázva a bírósági ítéletet megsemmisítő alkotmánybírói határozat kötőerejének terjedelmét, előmozdítja az alapjogok tényleges érvényesülését.

3. Az Abtv. 31. §-ának (2) bekezdése értelmében a panasz nem fogadható be, ha egy ügyben alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, és a panaszt ugyanabban az ügyben érintett panaszos, azonos jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozva nyújtja be.

Álláspontunk szerint jelen panasz kapcsán nem vethető fel az Abtv. 31. §-ának (2) bekezdése szerinti *res iudicata* fennállta, mivel jelen ügyben az alkotmányjogi panaszt egy a 28/2014. (IX. 29.) AB határozat tárgyától eltérő bírói döntés, és az ott hivatkozottaktól eltérő jogszabály egy másik alkotmányjogi összefüggésben, ti. az Abtv. kötőerőről rendelkező 43. § (3) bekezdése, illetve annak szerepe a sérelmet szenvedett alapjogok érvényesülésének biztosításában alapozza meg.

II.

Ezen előkérdések tisztázása után azt indokoljuk, hogy a kifogásolt ítélet miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel és miért sérti alapvető jogainkat.

1. Magyarország Alaptörvénye 2012-től a magyar alapjogvédelmi rendszer részévé tette az ún. valódi alkotmányjogi panasz intézményét. Ennek alapján az érintett, jogorvoslati lehetőségeinek kimerítése után, panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az olyan rendesbírói döntéssel szemben, amely a bíróság alkotmánysértő jogértelmezése folytán alkotmányos alapjogait sérti [Alaptörvény 24. cikk (2) bek. d) pont és Abtv. 27. §]. Az Alkotmánybíróságot az új közjogi szabályozás feljogosította arra, hogy az alapjogsértő bírósági döntést megsemmisítse [Alaptörvény 24. § (3) bek. b) pont és Abtv. 43. § (1) bek.]. Erre került sor a 28/2014. (IX. 29.) AB határozatban, amelyben az Alkotmánybíróság alaptörvény-ellenesnek találta és megsemmisítette az Fővárosi Ítéltábla döntését.

A törvényi szabályok szerint ilyen esetekben az eljárások folytatásáról, amelynek során az ügyben érintett személynek az Alkotmánybíróság által megállapított konkrét alapjogsérelme szükség szerint orvoslást nyer, az eljárási kódexek rendelkeznek. A polgári perrendtartás szerint az orvoslás eljárási eszközét a Kúriának kell megállapítania, és a bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára kell utasítania [Abtv. 43. § (2) bek., Pp. 360. § b) pont és 361. § c) pont]. Ügyünkben a

Kúria e követelményeknek megfelelően új eljárásra és új határozat hozatalára utasította a Fővárosi Ítélőtáblát (Kpkf.38.031/2014/2. számú határozat).

A magyar alapjogvédelmi rendszerben tehát a konkrét alapjogsérelem bekövetkeztét kötelező érvénnyel az Alkotmánybíróság állapítja meg, a jogsérelem orvoslásáért azonban végső soron a rendesbíróság lesz felelős. A jogsérelem orvoslásának garanciája, hogy az újból eljáró rendesbíróság, amely korábban jogértelmezésével alapjogsértést okozott, az alkotmánybírósági döntés után köteles követni az abban foglaltakat. Az alkotmánybírósági törvény ennek biztosítására kifejezetten kimondja: „A bírói döntés Alkotmánybíróság általi megsemmisítése következtében a szükség szerint lefolytatandó bírósági eljárásban az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni.” [Abtv. 43. § (3) bek.] Abban a kérdésben tehát, hogy az alkotmányos alapjog sérelmet szenvedett, a sérelmet mi okozta, ezáltal mi az, ami alkotmányjogi relevanciájú problémaként kezelendő, továbbá, hogy ez miként oldandó meg, a rendesbíróság nem térhet el az alkotmánybírósági határozatban foglalt jogértelmezéstől.

2. A 28/2014. (IX. 29.) AB határozat, amint az az alkotmánybírósági indokolások általános jellemzője, egyszerre tartalmaz a testület elé került problémával kapcsolatos elvi tételeket és a konkrét ügyre vonatkozó konklúziókat.

Az alkotmánybírósági határozat az elé került alkotmányjogi problémát két alkotmányos alapjog, a sajtószabadság és az emberi méltósághoz való jog konfliktusaként értelmezte. Feladata az volt, hogy összemérje az egymással ütköző két alapjogot, és a két és fél évtizedes alkotmánybírósági gyakorlatnak megfelelően, amelyet az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése is megerősít, a szükségesség és arányosság kritériumrendszere szerint döntsön az alapjogi konfliktusról. (Ld. [27] és [35] pontok.)

A szükségességi-arányossági teszt értelmében, ahogyan azt az Alaptörvény megfogalmazza, „alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható”. Az Alkotmánybíróság által követett elvi jogértelmezés szerint az emberi méltósághoz való jog alkotmányosan legitim indoka lehet a sajtószabadság korlátozásának, ez önmagában azonban még nem teszi feltétlenül alkotmányossá a sajtószabadság korlátozását. Külön kérdés, hogy az alapjog korlátozása arányosnak minősül-e, vagy más szavakkal: adott esetben fennáll-e a megfelelő egyensúly a két alapjog között (vö. [35] pont).

Az alkotmánybírósági határozat maga ezzel az arányossági mérlegeléssel foglalkozik, ehhez a mérlegeléshez vesz számba figyelembe veendő szempontokat. Ezek a megfontolások elvi jelentőségűek, amelyeket a határozatban elbírált konkrét ügyhöz hasonló ügyekben a rendesbíróságok az alkotmányos bíráskodás eszményét megvalósítva követhetnek, így elősegítve az alapjogokkal összhangban álló ítéletek megszületését.

Az alapjogi mérlegeléssel kapcsolatos elvi szempontként említi az Alkotmánybíróság, hogy a személyiségi jogok sérelmére hivatkozás ritkán alapozza meg a sajtószabadság gyakorlásának korlátozását, illetve azt, hogy valamely jelenkori eseménnyel kapcsolatban a nyilvánosság figyelmé elé került személyről készült képmás általában az eseménnyel összefüggésben az engedélyük nélkül nyilvánosságra hozható (ld. [42] pont). Ezek szerint egy arányossági mérlegelés során ilyen esetekben *általában* a sajtószabadság javára billen a mérleg.

Az olyan képfelvételek tekintetében, amelyek rendőri intézkedést ábrázolnak, a jogkonfliktus mérlegelésének eredményét még pontosabban határozza meg az Alkotmánybíróság: az ilyen

képfelvétel hozzájárulás nélkül is nyilvánosságra hozható, ha a nyilvánosságra hozatal nem öncélú, vagyis az eset összes körülményei alapján a jelenkor eseményeiről (mint amilyen a rendőri bevetés demonstrációkon) szóló vagy a közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre számot tartó tájékoztatásnak, közügyet érintő képi tudósításnak minősül. Kivételként a testület az emberi méltóság mint az emberi mivolt benső lényegét feltétlenül megillető védelem sérelmét említi (pl. szenvedés bemutatása). (Ld. [43] és [44] pont.)

Az alkotmánybíróági határozat ezen a ponton egyébként nézetünk szerint helyesen utal arra, hogy a közzététel egyik alkotmányos alapja a tájékoztatás joga a közhatalom gyakorlásáról. Itt, noha ebben az érvelésben ez a körülmény, mivel a személyiségi jogi jogvédelem és a sajtószabadság konfliktusa körében zajlik a vita, nem kaphat érdemi szerepet, ezért a fogalmi rend kedvéért jegyezzük csak meg, hogy a rendesbíróságok ügyünkben rendszeresen fogalmi tévedésbe estek akkor, amikor a rendőr (nem létező) közszereplő szerepét vizsgálták, 'ahelyett, hogy a pozitív jogban pontosan meghatározott a közhatalmat képviselő *közfeladatot ellátó személy* minőségét értelmezték volna. A jogeset, azaz a közzététel jogszerűsége, ezen az úton is megoldható lett volna. Az Alkotmánybíróság kifejti azt is, hogy ha a képen csak egyetlen személy látható, akkor az arányossági mérlegelés általában nem a sajtószabadságnak kedvez, illetve egyedileg kell elvégezni az arányossági mérlegelést (ld. [44] pont).

Ezek az általános, illetve speciális alkotmánybíróági tételek az absztrakt alapjogi normákat közelebb viszik a rendesbíróságok által elbírált szakjogi kérdésekhez. Ezáltal a jövőre nézve elvi iránymutatásul szolgálhatnak a rendesbíróságok számára, amelyek hasonló polgári jogi jogviták elbírálásakor ezeket az alkotmányos szempontokat is bevonva jogértelmezésükbe nagyobb eséllyel hoznak majd alapjogkonform ítéleteket. A későbbi alkotmánybíróági és rendesbíróági gyakorlatban továbbá formálódhatnak és finomodhatnak ezek a speciális tesztek.

3. Az elvi tételek megfogalmazása mellett az Alkotmánybíróáságnak ugyanakkor az alkotmányjogi panasszal elé vitt egyedi ügyben is döntést kell hoznia, el kell döntenie, hogy a panasszal megtámadott ítélet alapjogsértő-e. Az alapjogsértő ítélet megsemmisítése által az Alkotmánybíróság a hozzá forduló panaszos számára biztosítja a szubjektív jogvédelmet, aminek garanciáját jelenti az Abtv. már idézett 43. § (3) bekezdése, miszerint az alkotmányjogi panaszeljárást szükség szerint követő bírósági eljárásban „az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni”. Ha a rendesbíróság nem követi az alkotmánybíróági döntésben foglaltakat, az Alkotmánybíróság által megállapított alapjogsérelem nem nyer orvoslást, végső soron az érintett alapjogok ténylegesen nem jutnak érvényre.

3.1. A Kúria általunk támadott Pfv.IV.20.121/2016/3. számú ítélete az ügyet kötelező érvénnyel eldöntő 28/2014. (IX. 29.) AB határozatot úgy interpretálja, hogy az Alkotmánybíróság kötelezően csupán az alapjogi kérdés helyes mérlegeléséhez szükséges szempontokat határozott meg a rendesbíróság számára: az alkotmányjogi panasz alapján, a bírósági határozat Alkotmánybíróság általi megsemmisítését követően az újból lefolytatandó bírósági eljárásban az ügyben felmerült alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozatában megfogalmazott jogértelmezési szempontok figyelembevételében kell a perbe vitt anyagi jogvitát elbírálni (ld. az ítélet [30] pontját). Ebből következően, ahogyan a Kúria kifejti, a bíróság – ha ezeket a szempontokat indokolásában figyelembe veszi – akár a korábbi, az Alkotmánybíróság által megsemmisített ítéletben foglalt álláspontjával azonos következtetésre is juthat. (Ld. az ítélet [30] és [38] pontjait.)

Az ítélet az iménti álláspont alátámasztásául azzal érvel, hogy az Alkotmánybíróság az adott esetben azért minősítette alaptörvény-ellenesnek a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletét, mert az a Ptk. 80. § (2) bekezdésének értelmezése során nem vette figyelembe azt az alkotmányjogi szempontot, amely a sajtó szabadságához és a jelenkor eseményeiről való szabad tájékoztatáshoz

fűződik, csupán annak az egyetlen szempontnak tulajdonított döntő jelentőséget, hogy a rendőr általában, a szolgálati feladatai ellátása során, általánosságban közszereplőnek minősül-e. (Ld. [35] pont.)

3.2. Az, hogy adott ügyben mire kötelezi a bíróságot az Alkotmánybíróság döntése, az ügyek jellege alapján, esetről esetre állapítható meg. Ennek vizsgálatakor lényeges kiindulópontot jelent, hogy az Alkotmánybíróságnak nem tartozik a hatáskörébe (és nem is funkciója) a tények feltárása, bizonyítékok mérlegelése. „A tényállás megállapítása, illetve ennek során a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban kizárólag a jogalkalmazó számára fenntartott feladat.” (Ld. pl. 13/2014. (IV. 18.) AB határozat, [51].)

Kellően, az alkotmányjogi kérdésre is kiterjedően feltárt tényállás nélkül viszont a konkrét ügyre nézve az Alkotmánybíróság nem érvényesítheti az alkotmányos elvárást. Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság nem juthat annál messzebbre, minthogy – akár alkotmányos követelményben, akár egyébként határozatának indokolásában – előírja, milyen alkotmányos szempontokat kell a rendesbíróságnak újbóli eljárásában érvényre juttatnia (aminek az elmaradása az alapjogsérelemhez vezetett). Ennek érdekében pedig a rendesbíróság feladata és felelőssége lesz, hogy a tényállás további, alkotmányos szempontból releváns részét is feltárja, majd az alkotmánybírósági irányutatásnak megfelelően minősítse. (Ld. pl. 21/2013. (VII. 19.) AB határozat, 5/2014. (II. 14.) AB határozat, 6/2016. (III. 11.) AB határozat.)

Más esetekben a tényállás kellően tisztázott ahhoz, hogy az Alkotmánybíróság ne csak meghatározza a figyelembe veendő alkotmányossági szempontokat, hanem alkalmazza is azokat. Ha az Alkotmánybíróság elé vitt, alapjogilag releváns kérdésnek a ténybeli alapja megfelelően tisztázott, akkor az alkotmánybírósági határozat alapján, amely kijelöli az alkotmánynak megfelelő jogértelmezést, egyértelmű annak jogi minősítése is. Ha pedig az alkotmánybírósági határozat ily módon megadja az alkotmányos jogértelmezés konkrét ügyre vonatkozó eredményét, a rendesbíróság megismételt eljárásában köteles lesz ennek megfelelő döntést hozni. Ezáltal garantálhatja a sikeres alkotmányjogi panasz az alapjogsérelmet szenvedett panaszos szubjektív jogvédelmét.

3.3. A 28/2014. (IX. 29.) AB határozat ez utóbbi esetkörbe tartozik, amelyben az Alkotmánybíróság nem csak a bírósági eljárásban figyelmen kívül hagyott mérlegelési szempontokat írta elő az újból eljáró rendesbíróság számára, de továbbmenve a konkrét ügyre nézve megadta a mérlegelés helyes eredményét is. A határozat [35] pontjában maga is kifejezetten meghatározza, hogy a konkrét ügyben feladata annak eldöntése volt, hogy „a panasszal érintett határozat egyensúlyt teremt-e a konkrét esetben a szabad tájékoztatás és az emberi méltóságra visszavezethető képmásvédelem eltérő szempontjai között.” A határozat ezt a kérdést a konkrét ügyre nézve nemmel válaszolja meg. Az elé vitt ügy tényállására – amelynek tisztázottsága megfelelő volt – az Alkotmánybíróság maga alkalmazta elvi szempontjait, elvégezte az arányossági mérlegelést, és ennek eredménye alapján foglalt állást úgy, hogy a hírportált elmarasztaló bírósági ítéletet alapjogsértőnek találja.

Az Alkotmánybíróság tehát az ítéletet nem azért minősítette alapjogsértőnek, mert elégedetlen volt a bíróság által kifejtett indokolással, hanem azért, mert az ítélet eredményében nem teremtett egyensúlyt a konkuráló jogok között: az abban foglalt polgári jogi szankció az alperes sajtószabadsághoz fűződő alkotmányos alapjogát aránytalanul korlátozta. Ebből, másik oldalról, az következik, hogy a bírósági ítélet indokolásának kiegészítése a sajtószabadságra való hivatkozással, majd a sajtószabadság érvényesítésének elvetése nem teszi alapjogkonformmá a bírósági döntést. A hírportál elmarasztalása aránytalan alapjogkorlátozáshoz vezetett – a rendesbíróság újbóli eljárása során nem juthat ezzel ellentétes következtetésre.

3.4. A Kúria álláspontja szerint mérlegelési szabadságának elvitatása a rendesbírástól „formális automatizmussá” tenné a rendesbírási eljárást (ld. az ítélet [30] pontját).

Az Alkotmánybíróság által következetesen képviselt feladatmegosztás biztosítja a rendesbírásgok kompetenciáját: „A tényállás megállapítása, illetve ennek során a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban kizárólag a jogalkalmazó számára fenntartott feladat. Ehhez hasonlóan a jogszabályok értelmezése és a jogági dogmatikához tartozó álláspontok helytállóságának, érvényességének megítélése is a jogalkalmazók számára fenntartott hatáskör.” (Ld. pl. 13/2014. (IV. 18.) AB határozat, [51].) Az alkotmánybírási döntés az Abtv. 43. § (3) bekezdése szerint is csak az alkotmánybírási határozat tárgyát jelentő alapjogi aspektus, az alkotmányjogi kérdés tekintetében kötelezi a rendesbírásgot. Bizonyos esetekben azonban a már kellően feltárt tényállás teljeskörű értékelése alkotmányossági kérdés lehet.

Így minősítette az Alkotmánybíróság a véleményszabadságot korlátozó büntetőszankció alkalmazása alkotmányosságának kérdését, mivel „a közéleti vita során elhangzottak bírálatként, avagy tényállításként értékelése, és az ahhoz kapcsolódó jogalkalmazói jogértelmezés közvetlenül befolyásolják a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorolhatóságát és tényleges érvényesülését. A közügyeket vitató szólás minősítése során tehát a szakjogi szabályokkal egyidejűleg és azoktól elválaszthatatlanul, közvetlenül és intenzíven van jelen az alkotmányjog is. Ebből következően pedig a közéleti kérdéseket érintő szólás jogi minősítése egyúttal olyan alapvető jog közvetlen gyakorolhatóságáról is dönt, amelynek forrása az Alaptörvény és [...] az elfogadott nemzetközi emberi jogi egyezmények.” (13/2014. (IV. 18.) AB határozat, [51].)

Ugyanezekkel az érvekkel támasztható alá a rendőrarcképmás-ügyben a sajtószabadságot korlátozó polgári jogi szankció alkalmazásának alkotmánybírási felülvizsgálata. A sajtószabadság a véleménynyilvánítás szabadságának egyik aspektusát és garanciáját jelenti; amennyiben ennek alapján közölt képi tudósítást a bíróság jogellenesnek (személyiségi jogokat sértőnek) minősít, egyúttal közvetlenül korlátozza Alaptörvényben biztosított alapjogok gyakorolhatóságát.

3.5. Mindebből következően a Kúria tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a konkrét ügyben az Alkotmánybíróság határozata után is juthat ugyanarra a következtetésre. Azzal, hogy a Kúria az ügy érdemében hozott döntésen nem változtatott, továbbra sem oldotta fel az alaptörvényellenességet és nem reparálta az Alkotmánybíróság által már megállapított alapjogsérelmünket, hanem megismételte azt.

3.6. Az ítélet az Alkotmánybíróság döntésének jogi kötőerejét fellazítandó hivatkozik a bírói függetlenségnek az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdésében lefektetett elvére, melyet tévesen egyúttal az Alkotmánybírástól való függetlenségként is értelmez, nyilvánvalóan figyelmen kívül hagyva ezzel a törvényeknek, így az Abtv. 43. § (3) bekezdésének való alávetettségét. (Ld. [31] pont.)

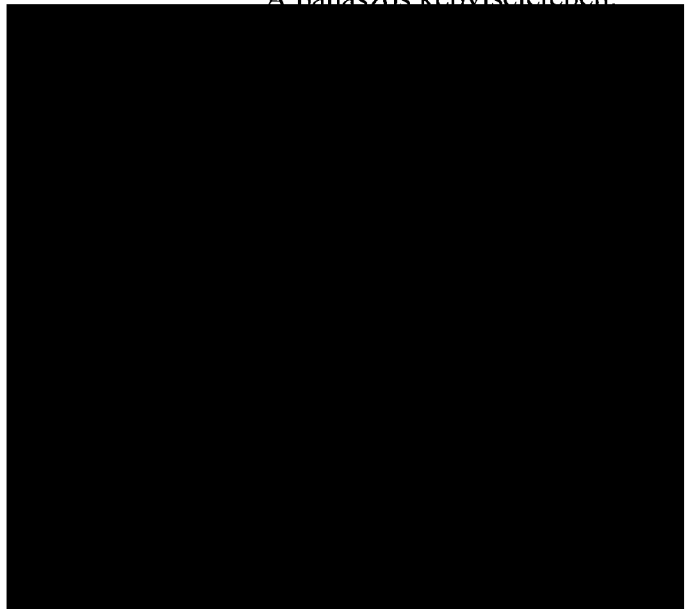
A Kúria ítélete nem elégszik meg azzal, hogy a konkrét ügyben az újból lefolytatandó bírási eljárásban a rendes bíróságnak ismételt mérlegelési lehetőséget tulajdonít, hanem mindezt a jövőre nézve általános elvi tartalomként értelmezi (ld. [48] pont), relativizálva ezáltal az Alkotmánybíróság valamennyi jövőbeli alkotmányjogi panasz eljárásban meghozandó döntésének jogi kötőerejét.

4. Jelen ügy tekintetében az Alkotmánybíróság korábban már úgy döntött, hogy az elmarasztaló ítélet és az abban foglalt polgári jogi szankció az alperes sajtószabadsághoz fűződő alkotmányos alapjogát aránytalanul korlátozza. A Kúriának az Abtv. fentebb idézett 43. § (3) bekezdése

értelmében pedig az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni. Azzal, hogy a Kúria ítéletében – megsértve az Abtv. kötéserőről szóló garanciális jelentőségű rendelkezését – eltért az Alkotmánybíróság alkotmányjogi jogértelmezéstől, továbbra sem orvosolta az Alkotmánybíróság által korábban megállapított alapjogsérelmünket, hanem ismételten megsértette a sajtószabadsághoz fűződő jogunkat.

Budapest, 2016. augusztus 02.

A panaszos képviselőtében:



Melléletek:

- meghatalmazás
- előzmény ítélet

